

VRACLAVSKO - SEDLECKÝ
ZPRAVODAJ

www.obecvraclav.cz
červenec 2024 • distribuován bezplatně

A photograph of two ducks standing on a stone ledge next to a pond. The duck on the left is white with a red beak and a red patch around its eye. The duck on the right is white with a red beak and a red patch around its eye, and has black feathers on its wings and tail. The pond is in the background, reflecting the surrounding trees and sky. The background shows a rural setting with trees, a stone wall, and a small building.

Chcete se podílet
na tvorbě zpravodaje?
Hledáme nové kolegy/ně.
Hlásit se můžete
na tel. 732 371 477

Uzávěrky příspěvků jsou
9. června a 1. prosince

Romantika na hrázi

Milí vraclavští a sedlečtí,

kvůli pracovnímu vytížení našeho grafika dostáváte zpravodaj do schránek a rukou až nyní. Snad nám to odpustíte. A kvůli dění v obci tentokrát zkracujeme tradiční úvodník jen na tento odstavec a dva doprovodné snímky v jeho podkladu. Komentář si doplňte sami...

Vaše Redakce

3.....	Slovo starosty obce
4.....	Komise
	Kulturní komise (4), Životního prostředí (6)
6.....	Osadní výbor Sedlec
8.....	Škola
	ZŠ (8), MŠ (10)
12.....	Zajímaví rodáci
14.....	Rozhovor s Ing. M. Rozlivkou
17.....	Masopust 2024
18.....	Kronika
19.....	Farnost
21.....	Hasiči
	Sedlec (21), SDH (22)
23.....	Spolky
	Klub důchodců (23), Myslivci (24), Ping-pong (25), Astro (26)
30.....	Oznámení
	Centrum duševního zdraví (30), ČIZP (31)
32.....	Otvíračky, kontakty

Slovo starosty obce

Vážení spoluobčané,
dovolte mi, abych Vás zase po půl roce informoval
o nejnovějším dění a plánech v naší obci.

PROBÍHAJÍCÍ AKCE

V naší obci se stále něco děje! Aktuálně probíhá několik důležitých akcí, které bych vám rád představil:

Soutěž Vesnice roku

Cílem soutěže Vesnice roku v Programu obnovy venkova je snaha povzbudit obyvatele venkova k aktivní účasti na rozvoji svého domova.

Organizace soutěže probíhá ve dvou kolech – krajském a celostátním.

Hodnotící komise naši obec navštívila dne 14. 6. 2024. Podle pravidel soutěže jsme na celé představení obce měli přesně vymezené dvě hodiny. Velmi zdařilá prezentace byla podpořena všemi spolky i nespolkly ze všech částí obce, za což patří všem zúčastněným můj dík. Zvláštní poděkování patří hlavním organizátorům Petře Podmajerské a Martinu Knilovi.

Ocenění obce modrou stuhou, kterou jsme získali, je jedno z nejvýznamnějších. Modrá

stuha se uděluje za společenský život, viz. Citace z programu soutěže „Ocenění zpravidla obec získává jako celé společenství, nejen jako samospráva. Znakem společenského života vesnice je mj. to, že jej vytvářejí lidé nejen pro ostatní, ale i pro sebe. V oceněné obci bývá řada spolků tradičních i novodobých, udržují se a obnovují tradice a obyčeje. V ocenění je důležitá péče o duchovní hodnoty obce a návaznost na tradice. Pro posouzení kontinuity společenského života jsou důležité kroniky obecní i spolkové, autentické akce spolků i dokumenty obce. Významným subjektem je škola, která bývá kritickým místem života obce.“
S oceněním je spojena odměna od Ministerstva pro

místní rozvoj 800 000 Kč.

O využití odměny vás budeme dále informovat.

Ještě jednou všem zapojeným gratuluji a děkuji.

Modernizace silnice třetí třídy Vraclav

Práce probíhají v souladu s plánem. První etapa modernizace silnice je dokončena, stavební objekt kanalizace je zároveň i zkolaudován. Druhá etapa byla zahájena minimálně se čtrnácti denním předstihem odstraněním starých betonových dlažeb chodníků a pokládkou nových

sítí veřejného osvětlení a rozhlasu. Oceňuji, že přes některá omezení sjízdnosti a schůdnosti, zvýšené prašnosti a dalších nepříjemností spojených s rekonstrukcí, jsem nezaznamenal výraznější připomínky nebo stížnosti od Vás. Doufám, že modernizace bude probíhat v tomto duchu i nadále. Zároveň budu rád, když budou případné připomínky a žádosti předkládány včas, aby je bylo ještě možné při modernizaci zohlednit a realizovat.

Oprava uličky na Sedleci

Oprava uličky spojující náves a silnici na Vysoké Mýto je zdárně dokončena. S povrchem bylo nutné vybudovat i novou opěrnou zeď v minulosti narušenou při pokládce vodovodního řádu a dalších sítí. Zároveň se nahrazovaly staré kanalizační přípojky umístěné těsně pod povrchem. I zde děkuji za trpělivost během prací, kdy nebylo možné uličku používat.

Informační vývěsky

Jistě jste si již všimli přemístění informačních vývěsek ke Konzumu. Nové umístění je minimálně stejně viditelné a snadno dostupné pro všechny občany, jako bylo u autobusové zastávky.

Přesun nám umožnil odstranit již nevhodný dřevěný plot a zároveň se zabývat prostorem vedle obecního úřadu, respektive knihovny. Novým návrhem využití a uspořádání tohoto veřejného prostoru jsme pověřili paní Ing. Arch. Šmídovou. Nejpozději v příštím čísle zpravodaje vás o tomto návrhu budeme informovat.

Nákup nákladního vozu

Obec investovala do relativně nového nákladního vozu na přepravu kontejnerů, jedná se o náhradu za dosluhující Avii. Novější MAN nám umožní efektivnější práci a sníží náklady na provoz a údržbu.

Připravované akce

Sportovní zázemí na hřišti

Jak jsem se již zmiňoval v předchozím zpravodaji, připravujeme nové sportovní zázemí na hřišti. V současné době máme k dispozici architektonický návrh od Ing. Arch. Chobotského, který je minimalistický, ale zároveň splňuje všechny základní požadavky fotba-

lového oddílu. V současné době se dokončuje projektová dokumentace pro stavební povolení. Následně proběhne výběrové řízení dodavatele stavby. Pokud se nám podaří získat část prostředků z Národní sportovní agentury z dotačního titulu Kabina bude to velké plus.

Výstavba nové budovy pro dětské skupiny

Ohledně tohoto projektu jsme ve fázi, kdy máme vydané stavební povolení, vybudované přípojky vody, elektrické energie a kanalizace. Dále čekáme na rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí k podané žádosti o dotační titul. Do konce roku bychom chtěli dokončit dokumentaci pro provedení stavby, vysoutěžít realizační firmu a provést demolici stávajícího objektu. Výstavba nového objektu by měla být zahájena začátkem příštího roku.

Opravy účelových komunikací

I v tomto roce připravujeme opravy některých částí účelových komunikací a lesních cest. Využijeme při tom firmu CH&T, která provádí stavbu modernizace silnice. Opravy provede za výhodnějších finančních podmínek, částečně i jako kompenzaci za pronájem skladovacích míst materiálu a zázemí stavby u hřiště. Rozsah a místa se stále upřesňují, proto vás s realizací seznámím příště.

Na závěr bych chtěl ocenit, že jste ve velkém počtu přišli volit do evropského parlamentu. Měl jsem radost i z výsledku voleb na Vraclavi, které z mého pohledu dopadly lépe než celorepublikový průměr. Zároveň bych rád zmínil blížící se volby do krajských zastupitelstev a připomněl důležitost vaší volby pro naši obec.

Děkuji všem, kdo se podílejí na činnosti v naší obci. Bez vaší práce by to nešlo!

Přeji všem krásné letní měsíce a bezstarostnou dovolenou.

S pozdravem,
Pavel Osinek, starosta obce

Kulturní komise

Kulturní komise připravila i pro toto pololetí několik akcí pro občany obcí Vraclav, Sedlec i Sv. Mikuláš. První akcí bylo divadelní představení ochotnického divadelního spolku z Makova. Herci k nám zavítali v sobotu 20. dubna se svou konverzační komedií

Vražda U Střelnice autorky a režisérky Kristýny Duškové z Vysokého Mýta. Příběh obyčejných lidí, kteří mají jedno společné – setkávají se každý den na autobusové zastávce u trafiky, prožívají spolu stejné okamžiky až do chvíle, kdy jedna neobyčejná a jedna obyčejná

událost změni jejich stereotypní životy. Divadelní hra byla pro všechny diváky, vraclavské i přespolní, poba-vením i zamyšlením nad každodenními stereotypními situacemi, které prožíváme v našich životech i my. Jsme moc rádi, že k nám makovský divadelní spolek zavítal.

Dne 24. 4. 2024 se nám konečně podařilo uspořádat besedu spojenou s autorským čtením paní Mirky Skočilkové. Asi se ptáte: „Proč konečně?!“ Toto společné povídání nad autorčinými knihami už mělo proběhnout před dvěma lety, ale bohužel zlomyslný covid nám v tom zabránil. A ještě jedna otázka. Není vám toto příjmení nějak povědomé? Určitě ano, paní Mirka je snachou manželů Dany a Františka Skočilkových, tudíž ženou jejich syna Martina.

Mirka Skočilková je učitelka matematiky a zeměpisu na Střední pedagogické škole v Litomyšli. Ráda čte,

KŘEST KNIHY

MIRKA SKOČILKOVÁ
VESNIČANKA

v pondělí 27. 3. od 17:00,
Palác knih Luxor, kavárna 1. patro,
Václavské nám. 41, Praha 1

Knihu pokřítí David Kraus

sportuje a cestuje. Miluje procházky u moře, čínskou kuchyni a dobré filmy. Od dětství je psaní jejím tajným koníčkem, ale první kniha jí vyšla až v roce 2019. Mirka se stala dokonce finalistkou soutěže Kniha roku. O rok později vyšel román: Kdo věří na zázraky (2020), následoval Opuštěný dům (2021) a Vesničanka (2023).

Červená nit osudu (2024) je jejím pátým románem. Mirka žije ve Skutči, je vdaná a má dvě děti. Je až k neuvěření, kolik knih za takové krátké období dokázala paní Mirka Skočilková napsat. Obdivuhodné, je to talent!

Beseda se měla uskutečnit na dvorku za místní knihovnou, ale počasí nás přemístilo do zasedací místnosti obecního úřadu.

Obsadili jsme všechna místa, která byla k dispozici. Přivítala nás velmi milá a příjemná mladá paní, která nám postupně zprostředkovala nahlédnutí do svých pěti knih, které bylo umocněno úryvky z jejích děl. Svým projevem nezapřela roli paní učitelky. Všichni jsme pozorně naslouchali. Zde je stručně nastínění části obsahu poslední knihy Červená nit osudu.

Stará legenda praví, že každý z nás je spojen se svým osudovým člověkem neviditelnou červenou nití. Máme ji ovázanou kolem malíčků, a když nastane ten správný okamžik, pomůže nám se s touto osobou sejit. Andrea, talentovaná malířka, nemá úplně jednoduché dětství. Její původ je jakýmsi stigmatem, kterého se nemůže zbavit ještě dlouho po tom, co se provdá za svého spolužáka ze střední školy. Po svatbě s ním začne žít u jeho rodičů. Právě u nich nalézá tolik potřebné útočiště, které boří mýty o vztazích s tchyní a tchánem. Benjamin je milující manžel, skvělý táta, ale stále častěji upřednostňuje svou profesi hasiče před rodinou. Za každou cenu se snaží všechny kolem sebe zachraňovat. Jednoho dne ale jeho hrdinství všem změni život.

Jak celý příběh dopadne, se dozvíte v knize, která je k dispozici, jako ostatně i další tituly jejích knih, v naší obecní knihovně, kterou vede paní Květa Škopová, která nám tuto besedu zprostředkovala. Někteří z nás si některou z knih zakoupili i s věnováním.

Myslím, že jsme společně strávili příjemné chvíle, dokonce pro nás děvčata z obecního úřadu připravila i malé pohoštění. Moc děkujeme!

Za kulturní komisi
Věra Nováková

Za první půlrok letošního roku se komise zabývala následujícími tématy:

Svoz plastů

Svoz plastů jednou měsíčně formou pytlů podél silnice byl vyhodnocen jako nejlépejší, tedy nejvíce ekonomická varianta. Výhodou je kromě ceny také fakt, že svozové auto jezdí po vesnici pouze jednou měsíčně. Není nutné řešit stání pro další velké množství kontejnerů. Navíc se chystá zákon o povinném zálohování PET lahví a jejich zpětném odběru. Z těchto důvodů souhlasíme s rozhodnutím Rady obce o ponechání stávajícího stavu.

Mláďata volně žijících živočichů

Komise se opakovaně zabývala stížnostmi na divoké venčení psů ve stylu: majitel přijede autem na konec

silnice, otevře kufr a vypustí jednoho či více psů k volnému pobíhání po krajině, bez bližšího vlivu na chování psa (přivolání, sledování, co pes dělá). Bohužel došlo k několika případům, kdy bylo posléze nalezeno uhynulé opuštěné mládě nebo stržené umírající srnče. Převážně v období rození mláďat ve volné přírodě (duben – červen) je dobré venčit zvědavější psy na vodítku a nepouštět je schválně do neposekané trávy nebo keřů. V těsné blízkosti obce se jedná především o oblast Na drahách, kolem myslivecké chaty a letiště. Dále u dubu a nad Svatým Mikulášem, ale i kdekoli jinde na poli nebo v lese.

Vaše
Komise životního prostředí

Osadní výbor Sedlec

První akcí v obci Sedlec byla novoroční procházka. Byla přichystána varianta pro vraclavské a trochu kratší okruh pro sedlecké. Na stanovištích byly informace o českých pohořích a označen směr cesty. Kdo měl výdrž a obešel celý okruh, dostal se až na vrchol Sněžky, což byl konec cesty. Tam už bylo připravené občerstvení. Nutno dodat, že teplý čaj byl potřeba a v tom studeném větru si člověk jako na vrcholu hory chvílemi připadal.

Na bílou sobotu se tradičně schází hrkáči k vodění Jidáše po vsi. Děti se sešlo dost a za krásného počasí provedly Jidáše celou vesnicí. Průvod byl ukončen v Dolích, kde si děti rozdělily vykoledované sladkosti a peníze.

V neděli před Velikonočním pondělím připravil Osadní výbor dílnu, kde jsme se mohli naučit barvit vejce roztařeným voskem. Vosky byly různých barev a pomocí špendlíku se nanášely na vajíčka. Pro mnohé to bylo poprvé, co tuhle metodu vyzkoušeli. Bylo zapotřebí hodně zručnosti a trochu kreativity, ale dílna byla i tak zaplněná a u tvoření byl čas si popovídat a dát si něco dobrého. Také bylo možné si z proutků uplést pomlázku a menší děti si mohly nalepit a vyzdobit polystyrenová vejce.

V dubnu se již tradičně konala celorepubliková úklidová akce - Uklidme Česko. Sešli se všichni členové Osadního výboru s rodinnými příslušníky a pár dalších příznivců čistého okolí. Počasí nám přálo a bylo nás dost, abychom si rozdělili příjezdové a polní cesty v okolí Sedlece. Po úklidu a důkladném umytí rukou

(a že to bylo potřeba) jsme si na hřišti za odměnu opekli špekáčky.

Na obecním domě (budova bývalé školy) se naklonil kříž. Byli přivoláni hasiči, ale železný kříž musel být další dny odřezán a je nutné ho zrekonstruovat. Poté se vrátí na své původní místo. Při odřezávání kříže bylo zjištěno, že zvon umístěný ve věžičce rovněž potřebuje zrenovovat. Na Sedleci byla vyhlášena anketa, zda opravený zvon vrátit zpět nebo by měl být vystaven na veřejně přístupném místě v obci. Z 98 rozdaných lístků se s vyjádřením vrátilo 56, je tedy vidět, že osud sedleckého zvonu není místním lhostejný. 48 hlasů bylo pro ponechání opraveného zvonu na původním místě, 7 hlasů pro vystavení a jeden občan si přeje zvon roztavit a zpeněžit.

Z investičních záležitostí je třeba zmínit dlouho plánovanou opravu Uličky, kde byl postaven nový plot, vybudována kanalizace a nový povrch cesty. Také svah vedle cesty do Dolů je nově osázen půdokryvnými rostlinami. Po celé vesnici proběhla výměna světél u lamp za LED svítidla. K obecnímu domu byl zakoupen nový odpadkový koš. Čeká nás také, kromě jiného, výměna dlažby ve vstupní chodbě v obecním domě, případně i renovace kamenného schodiště, avšak kvůli budování fotovoltaiky je tato oprava přesunuta na později.

Závěrem bych chtěla popřát všem čtenářům pohodové a klidné léto, mnoho sil nasbíraných na letních dovolených nebo posezením na zahrádce.

Za Osadní výbor
Mgr. Dana Táborská

Nebezpečný kříž
dočasně odstraněn

Česko bylo na Sedleci
opět uklizeno

Na Nový rok byl
uspořádán výšlap

Osázen byl svah
podél cesty do Dolů

Školní rok je za námi a my všichni se těšíme na prázdniny, na sluníčko i na výlety za dobrodružstvím. Ale když se ohlédneme za tím, co jsme za toto pololetí zažili, bylo toho opravdu hodně a máme na co vzpomínat.

Z kraje roku jsme absolvovali kurz bruslení i plavání, pomáhali jsme s úklidem obce při akci „Uklidme Česko“, navštívili jsme vzdělávací centrum Sféra a program Svět dinosaurů aneb strategie přežití v Automatických mlýnech v Pardubicích. Ve škole jsme přivítali paní Šárku Michalcovou s programem Od zrníčka po perníček, která nám ukázala, jak se dělá mouka a upekla pro nás velmi dobré a zdravé celozrnné sušenky.

Velmi pěkná akce, o které bych se chtěla zmínit, byl také letošní zápis budoucích prvňáčků. Při zápise nám pomáhali žáci z páté třídy, kteří na jednotlivých stanovištích vítali budoucí žáčky a pomáhali jim při plnění jednotlivých úkolů. Dětem se to moc líbilo a myslím, že neměly ze školy vůbec žádné obavy. Na budoucí prvňáčky se už těšíme.

Jednou z každoročních našich akcí je Dětský staročeský jarmark, který se koná druhou květnovou nedělí na Den matek. V letošním roce bylo krásné počasí, program pestrý, jídla i pití hojnost a mnoho stánků se zajímavým zbožím. Se svým programem vystoupily všechny třídy a jako hosty jsme pozvali paní kynoložku Danu Mořkovskou, která nám se svým čtyřnohým kamarádem předvedla ukázkou poslušnosti pejska a pana Skalu se svými velmi mazlivými bernardýny. Zatančit nám přijely kamarádky ze skupiny T-Komplex z DDM

Vysoké Mýto pod vedením Lilianky Horáčkové. Akce se velmi vydařila a musím poděkovat všem, kteří se na ní podíleli.

Hned po jarmarku odjeli žáci 2. – 5. třídy na školu v přírodě, již tradičně do Outdoor resortu v Březové. Tam na ně čekalo velké množství zajímavých atrakcí jako vysokolanové centrum, lukostřelba, lezecké stěny, jízda na koni, strašidelná věž, zbojnický hrad, bludiště, pirátské ostrovy, rýžování drahokamů, noční hra i rafty. Děti přijely velmi unavené, ale s mnoha zážitky.

Velkou akcí, na kterou jsme byli pozváni na konci května, bylo sportovní setkání malotřídních škol Pardubic-

kého kraje v Dobříkově. Pro všechny děti byly připraveny sportovní disciplíny a hry, probíhala soutěž družstev ve florbale a ve vybíjené, kde jsme k našemu velkému překvapení vyhráli první místo. Moc jsme si sportovní den užili a děkujeme základní škole Dobříkov i paní starostce za pozvání.

Každý školní rok většinou končí školním výletem. A my jsme se tentokrát vydali za dobrodružstvím do Země Keltů v Nasavrkách, kde jsme si mohli vyzkoušet, jak žili, čím se živili a co dělali ve volných chvílích naši předci Keltové. V keltském oppidu (městě) jsme viděli, jak Keltové odlévali své peníze, jaké vyráběli nástroje, jaký dobytek chovali i co jedli. Dozvěděli jsme se zase kousek víc z naší krásné historie.

Tak, a teď už jen vysvědčení a hurá za prázdninovým dobrodružstvím. Přeji všem dětem, aby si prázdniny co nejvíce užily, aby poznaly mnoho nových míst a aby si také odpočinuly. Všem pracovníkům školy velmi děkuji za jejich vynikající práci a moc jim přeji, aby i jejich léto bylo pohodové, a aby načerpali síly na další školní rok. Nakonec bych ale také chtěla vyjádřit velký dík všem rodičům, spolkům i nespolkům, hasičům i kamarádům, kteří naši školice vždy pomáhají. Bez Vás bychom spoustu věcí nezvládli. Děkujeme.

Krásné prázdniny!
Pavína Štanclová

Navštěvovali nás hosté,
pořádali jsme výlety, jarmark
a užili jsme si školu v přírodě.

Milí čtenáři, přátelé a kamarádi, je krásné slunečné sobotní odpoledne. Venku si prozpěvují ptáci, poletuje hmyz, sluneční paprsky zahřívají půdu, mírný vánek hladí moji pokožku a na malém dřevěném stolku voní káva. Všude je klid a mír... Ve vzduchu je cítit léto. Chystám se napsat pár řádků o dění v mateřské škole Rybička. A stejně jako poprvé před deseti lety při psaní prvního článku do zpravodaje, tak i nyní cítím vděčnost, že mohu být přítomna u něčeho tak krásného, magického, inspirujícího a tak křehkého, jako je dětství.

Svět se kolem nás mění – rychlým tempem. Mění se postoje, názory. Ze všech stran k nám proudí velké množství mnohdy protichůdných informací, podnětů a rad... V našem žití se střídají okamžiky štěstí, smutku, ztrát, beznaděje, lásky, přátelství, víry.... Tolik odstínů a barev zážitků, zkušeností, učení. Co zůstává stejné, neměnné jsou naše potřeby, city, emoce, a růst. Každý z nás chce být v bezpečí, každý z nás chce být přijímán, každý z nás chce být milován a respektován. Každý. My dospělí to umíme pojmenovat, děti ne. Ty se to teprve učí.

Při nedávném setkání s přáteli, kdy u stolu naproti mně seděl jeden klučiček ze školky a sledoval svými nádhernými očima rozhovor, mi došlo, jak velmi kratičký čas z celého bytí děti stráví v mateřské škole. Tak kratičké a přesto nejdůležitější období to je – předškolní věk. Už nikdy jindy nedokážeme tak rychle růst, už nikdy jindy se nedokážeme tak rychle rozvíjet, už nikdy jindy se nám nepodaří vnímat všemi smysly,

celým tělem, s takovou energií jako v tomto období. A my učitelé jsme při tom. Společně s dětmi, společně s jejich rodiči. Není to nádhera?

V pondělí ráno se opět otevrou dveře naší maličké školičky Rybičky. Vstoupí do ní děti se zvědavým pohledem, těšením se na kamarády a možná i s očekáváním, co se bude dít.

A že se ve školičce děje. Celý rok. Podívejte se na to: V lednu k nám přijelo divadlo JoJo s pohádkou „Hrnečku vař“.

V únoru si děti upekly dort pro kamarády k narozeninám, vyzkoušely si Zápis nanečisto a proběhly triády. V březnu jsme navštívili knihovnu v Chocni s úžasným programem a poutavým příběhem, odnesli Morenu za vesnici, nazdobili kraslice a upekli beránka k Velikonocům.

V dubnu děti pomohly uklidit náves a zapojily se do projektu „Uklidme Česko“. Vyzkoušely si se Šárkou Michalcovou umlít mouku, ochutnaly granolu a připravily překvapení pro návštěvníky na Den otevřených dveří v MŠ. Také oslavily Den Země, užily si Čarodějnický den.

V květnu u nás byli pánové fotografové, vystoupili jsme na Dětském staročeském jarmarku, navštívili ZUŠ ve Vysokém Mýtě, jeli na výlet do Lišnice za zvířátky, dozvěděli se, jak žijí včelky a jak se o ně starat. Oslavili jsme narozeniny s dětmi a Dětský den.

V červnu u nás probíhaly předadaptační dny pro nové děti, brigáda na školní zahradě s rodiči, Loučení s předškoláčky, zapojili jsme se do soutěže o Vesnici roku, se školáky si vyzkoušeli branný den a jeli na výlet na Kunětickou horu.

A to je jenom malý zlomek ze všech aktivit, činností a učení, které v naší školce probíhají.

Děkuji mým kolegynkám za jejich celoroční práci, rodičům za jejich důvěru, podporu a vstřícnost. Jsme jeden velký tým – děti, rodiče, učitelé a přátelé školy. A je to znát.

Kéž se tak daří i nadále a kéž jsme schopni vidět příležitosti ke zlepšení, učení a rozvoji a kéž naše škola zůstane otevřenou školou pro všechny, kteří chtějí být její součástí.

Máme štěstí, že v naší zemi jsme v bezpečí, máme všeho dostatek. Můžeme tak našim dětem dopřát krásné a šťastné dětství.

Tak hezké léto Vám všem. Užívejte si ho plnými douškami, všemi smysly, tak jak to umí naše děti.

A po prázdninách zajděte k nám do školky. Budeme moc rádi.

Za mateřskou školu Rybička Vám krásné léto přeje
Markéta Schejbalová

Rodáci, kteří nám dělají radost

Radka Částková (*1999)

Je umělkyně, kurátorka a edukátorka. Aktivně ve své tvorbě řeší přesahy různých médií ve vztahu ke kresbě. Studuje Fakultu výtvarných umění v Brně v Ateliéru kresby a grafiky pod vedením Svatopluka Mikyty, Katariny Hládekové a Lucie Gašparovičové, momentálně je na stáži na Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Praze v Ateliéru skla pod vedením Ronyho Plesla a Kláry Horáčkové. Taktéž vystudovala navazující magisterské studium (Art Education) v Olomouci.

Absolvovala výměnný pobyt na Aalto University of Arts, Design and Architecture, Finsko. Strávila měsíc na umělecké rezidenci MUSTARINDA, Finsko a prošla různými sympozii a workshopy různého formátu. S M. Kachtíkovou byla oceněna za umělecký návrh v soutěži CCEA MOBA - NÁŠ BÍLÝ DŮM. Podílí se na kurátorské dramaturgii Festivalu současného umění v Prostějově a externě se zapojuje do dalších kurátorských projektů.

S Basement Project spolkem založili nový prostor pro umění Basement Studio (Dobrovského 35) v Olomouci.

Michal Schejbal (*2000)

Velmi talentovaný člověk, muzikant, který od malička hrál na housle, zpíval. Svoji pílí a odhodláním si šlapal cestičku ke svému snu a tím je dělat hudbu. Od amatérského muzicírování a angažmá v kapele W.A.F. se dostal až do brněnského filharmonického sboru.

O své cestě napsal:

V dubnu jsem spolu s Českým filharmonickým sborem Brno navštívil Saudskou Arábii, kde jsme prováděli historicky první tamní operní představení s názvem Zarqa al Yamama. Vznik projektu hodně souvisel s rostoucím vlivem korunního prince, syna momentálního krále, který se snaží o modernizaci celého státu a přebírá spoustu evropských trendů. Pro jeho snažení ovšem potřebuje zahraničních pomocných sil; jedna třetina obyvatel země jsou přistěhovalci za prací. To platilo i o lidech tvořících operu: skladatel z Austrálie, německý Drážďanský symfonický orchestr, český sbor, dirigenti z Egypta a Španělska, švýcarský režisér, ruští stage manažeři a sólisté z dalších evropských zemí.

Museli jsme se však naučit zpívat v arabštině, protože libreto obstaral místní básník ve spolupráci se skladatelem. Jedná se o příběh, který zná v Saudské Arábii každé malé dítě. Vypráví o dívce s modrýma očima, která uměla nahlížet do budoucnosti a opakovaně varovala svůj kmen před přicházejícím nebezpečím. Lidé ji ale nevyslyšeli a doplatili na to. Jedná se o příběh z dob ještě před vznikem islámu, z oblasti kolem Rijádu, města, kde jsme operu prováděli a zároveň hlavního města země.

Byla to zajímavá zkušenost hlavně z důvodu, že ještě před pár lety bylo něco podobného v Saudské Arábii nezákonné. Nebylo dovoleno veřejně provozovat hudbu jakéhokoliv druhu a povoleny nebyly ani jiné druhy uměleckého projevu. V zemi donedávna neexistovaly žádné umělecké školy, a i nyní jsou soukromé a vedené lidmi, kteří studovali v zahraničí anebo samouky. V opeře vystupovali také mladí místní Arabové, jakožto komparzisté a také v rámci jedné scény jako sólisté. S evropskými sólisty jejich výkony srovnat nijak nešly, na to, že to však byla premiéra celého národu se úkolu ujali velmi dobře, komparzisté taktěž.

Nelze se tomu vlastně divit, ale zmínil bych ještě, že se Arabové v divadle chovali naprosto odlišně od všeho, co tu známe my. A to jak účinkující, tak diváci. Během představení diváci chodili sem a tam, představení si natáčeli, odcházeli a přicházeli ze sálu, tleskali kdykoliv se jim zachtělo a tak dále. Komparzisté byli většinou velice temperamentní a motivovaní, byli rozhodně vždy připraveni udělat i to, o čem nevěděli, jak se to dělá...

Myslím, že představení měla úspěch, měli jsme jich celkem 10. Opět naopak k Evropě, premiéra byla jedním z nejméně navštívených představení, derniéra nejspíš tím nejvíce zaplněným. Takovéto kulturní akce u nich fungují na základě rozhovorů a doporučení, jak prozradil našemu dirigentovi jeden Arab při představení. Nyní se jedná o provedení opery v jiných zemích světa, to je vše ale zatím jen ve hvězdách.

Zemědělství v krvi

aneb půda jako symbol a zdroj života. Představme si známou scénu, kdy přistává letecký speciál s vatikánskými výsostnými znaky, papež, který právě přijíždí na státní návštěvu, na letištní ploše pokleká a líbá půdu navštívené země. Nebo scénu, kdy si českou půdu s sebou odnášeli českoobrátní exulanti, když opouštěli vlast. Přinášíme vám rozhovor s Ing. Michalem Rozlivkou, soukromě hospodařícím rolníkem ve Vraclavi, kdy jeho rodina obdělávala zdejší půdu již v minulosti a Michal pokračuje v této rodinné tradici a vztah k půdě má v sobě pevně zakořeněn.

Ahoj Michale, odkud vlastně pochází Váš rod? Kdy se poprvé Rozlivkovi objevili na Vraclavi?

Doložený původ máme ve Voděradech, odkud jsme přišli na Vraclav v 18. století. Ve Voděradech mimochodem Rozlílkovi bydlí dodnes, jenom naše příjmení bylo několikrát mírně pozměněno. Původně jsme byli tedy „Rozlílkovi“.

Dobře, dá se tedy říci, že Rozlílkovi/Rozlivkovi hospodařili od nepaměti, co ale doba kolektivizace? Do JZD Vás nedostali?

Mého dědu komunisti poslali do vězení za údajné okrádání JZD, kdy si prý při ořezávání chrástu od řepy nechával příliš velký zbytek řepy. Poté musel pracovat v ČKD v Hradci Králové a 10 let zde měl zákaz pobytu. Po sametové revoluci byl rehabilitován - rozsudek byl zrušen.

Vyrůstal jsi na Vraclavi nebo kde jsi se narodil?

Já jsem se narodil už v Hradci Králové, kde táta pracoval původně na Hradecké hvězdárně - tam jsme

vlastně do nedávna bydleli. Poté, co začal hospodařit, dojížděl každý den na Vraclav, což bylo náročné, ale byli jsme v HK zvyklí, a mamka tam vyučovala ve škole.

Jak to tady vypadalo, když Vám majetky vrátili?

V té době jsme bydleli v Hradci Králové. Ačkoliv otec pracoval jako bankovní úředník, táhlo ho to na Vraclav. Oslovil pár známých a pak se pustil do složitého procesu v rámci restitucí a transformace, kdy mu po vzájemné dohodě s JZD Vraclav (a mnohdy dosti složitě) byl vydán adekvátní majetek zpět, a to dle výše restitučních a transformačních podílů naší rodiny a Vraclaváků, kteří nám pronajali pole a postoupili zmíněné nároky. Ty se otec zavázal splatit do 10 let, což se skoro podařilo, nicméně kvůli tomu nezbyly žádné prostředky na potřebné investice. Proto jsme museli v roce 2007 zrušit chov zvířat, který byl v nevyhovujících prostorách uprostřed vesnice, a navíc finančně prodělečný (nejdříve hovězí dobytek, poté odchov selat a výkrm prasat). Navíc to bylo značně obtěžující pro nejbližší okolí.

Vždycky jsi chtěl pracovat v zemědělství? Ty jsi obor vystudoval?

Vystudoval jsem VŠ Ekonomickou v Praze, a táta sice říkal, že by mi tam bylo lépe, ale ve skutečnosti na mě napsal nějaké pole a začal jsem pro něj dělat účetnictví. Tím mě do téhle branže tak nějak „namočil“. V Praze jsem se seznámil s manželkou Markétou, která po studiích dostala práci v litomyšlské nemocnici, a to rozhodlo - v roce 2007 jsme se přistěhovali na Vraclav.

Kdyby dostala práci v HK, možná bychom tam i bydleli a já sem dojížděl jako táta, těžko říct.

Kolik hektarů vlastně obhospodařuješ? Jaká je tvoje specializace?

V současné době téměř 400 ha. S výstavbou dálnice se nám situace značně komplikuje ve Stradouni a nejvíce v Ostrově, kde například z jednoho velkého pole vznikly kvůli přivaděči a policejní stanici pole hnedle čtyři - hrůza, děs.

Z plodin pěstujeme nejvíce ozimou pšenici, sladovníkový ječmen (ne vždy má potřebnou kvalitu, pak se hůře prodává jako krmný), řepku ozimou, kukuřici.

Co vlivy počasí? Pociťuješ klimatické změny? A co eroze? Jak s ní bojuješ? Pokud vůbec na svých polích erozi řešíš?

Počasí je pro zemědělce zásadní - bohužel klimatické změny, které ještě nedávno předpovídaly po roce 2050, se již nečekaně dostavily - časté sucho v posledních letech, přívalové srážky, ba dokonce tornáda. Eroze nás svazuje již několik let, zejména v širokořádkových plodinách, tedy u nás v kukuřici. Modely, které erozi vyhodnocují, neustále Ministerstvo zemědělství mění. Pole, kde jsem jeden rok nemohl zasít kukuřici, v následujícím roce vyšlo jako „bezproblémové“ a naopak, to prostě člověk nepochopí. Nyní se to má vše ještě mnohem zpřísnit, a nikdo neví, zda to bude platit již od příštího roku, což je tragédie pro plánování osevního postupu. (Nyní již mám objednávat osiva!)

Zemědělství vždy lidi uživilo, jak je tomu dnes?

Hospodaření v původních prostorách bylo velmi ztrátové. Po zrušení živočišné výroby hospodaření nevyžaduje tolik provozního kapitálu, značně ubylo práce a tak si nestěžují. I když jak je známo, zemědělci si stále na něco stěžují :-)

Jedno pořekadlo praví: „Kdo po poli chodí, tomu se rodí!“ Kolikrát za rok musíš vyjet na jedno pole např. při pěstování obilnin?

U pšenice asi dvanáctkrát (mokrý počasí někdy nedovolí vyjet na pole a z toho pramení následné komplikace při nezvládnutí včasného ošetření). U jarního ječmene méněkrát, jelikož stihne vyrůst a dozrát za čtyři a půl měsíce.

Jak vypadá tvůj pracovní den v zimních měsících a jak v době žní?

V zimě doháním administrativu. To, co je požadováno po zemědělci za evidence, každým rokem narůstá neúnosným tempem, a navíc se podmínky neustále mění, často na poslední chvíli. Plánovat, co a kde zasejí příští rok, se s předstihem vůbec nedá. To je i jeden z důvodů současných protestů (kromě nízkých cen způsobených dovozem levného ukrajinského obilí atd.). Dále v zimě rád chodím plavat do městského bazénu a do sauny. Bohužel mě pak z toho většinou chytanou záda, takže se do konce února musím stihnout dát dohromady, protože to začíná jarní přihnojení ozimů a následné setí.

Žně jsou zdaleka nejnáročnější, ale zvykl jsem si. Domů přicházím kolem půlnoci a nejdřív ze všeho si dám vychlazené pivo. Když náhodou zaprší, tak se opravují stroje nebo odváží obilí do výkupu, aby se uvolnilo místo v hale. Domů přicházím dřív a nejdřív si dám pivo. Vždyť je z ječmene a je plné vitamínů!

Kolik lidí běžně zaměstnáváš, kolika lidem dáváš práci?

Denně mi z Hradce dojíždí švagr a hlavně zde máme asi 20 let Ukrajince Ivana, který se naučil všechny potřebné práce. Je už v důchodu a doufám, že zde ještě vydrží, dokud se na statku nezaučí můj syn Šimon (12 let). O žních mám ještě na výpomoc další pracovníky a samozřejmě rodinu, které tímto patří velký dík!!!

Jaký je tvůj pohled na nové trendy v zemědělství (ekologické, precizní, konvenční, regenerativní)?

Ekologické zemědělství jde dělat jen v malé míře a s konkrétními plodinami (možná žito, pšenice špalda, zelenina?).

Precizní zemědělství vyžaduje investice do chytrějších strojů, např. kombajn, který umí vytvořit výnosové mapy (letos budu mít první zkušenosti) a následně aplikátory hnojiv, které umí aplikovat variabilní dávku

dle zmíněných výnosových map (v neúrodných místech hnojí méně, aby dusík neprosakoval do podzemních vod).

Regenerativní zemědělství je novinka, která se zatím testuje. Možná je v tom budoucnost, nicméně je to tak radikální změna v pěstování plodin. Agronom musí podle mě všechno, co se naučil zapomenout a vše dělat zcela jinak. Regenerativní zemědělství vnímá rostliny a půdní organizmy jako společný živý systém, díky němuž půda prý lépe zadržuje vodu i živiny, efektivně potlačuje růst plevelů, výskyt chorob. Podpora mikrobiálního života se zajistí paradoxně menším zpracováním půdy (neore se) a přísевem podpůrných druhů, které zajišťují přísun živin nebo snad odlákají škůdce.

Michale, jak vůbec odpočíváš? Kromě práce na poli tě pravidelně vidíme neúnavně trénovat na fotbalovém hřišti malé fotbalisty. Co ty a fotbal, je to tvůj životní sport?

Vždycky jsem rád sportoval. Ale fotbal jsem začal hrát až relativně pozdě – asi ve 3. třídě a nebavil mě, obzvláště zápasy. Až když mě do toho nikdo nenutil, tak mě začal bavit. A v tomto se snažím vychovávat další generaci – v zimě máme florbal v KD a nyní každý den

od pondělí do pátku fotbal na hřišti - povinně :-)
Mrzí mě málo využití multifunkčního hřiště. Kdyby tak někdo z rodičů nabídl pomocnou ruku. Určitě spousta z nich umí nějaký sport a mohli by vypomoci s vyplněním volného času dětí, aby nebyly věčně na počítači/tabletu/mobilu :-)

Oblíbené životní moudro

Chceš-li být šťastný jeden den – opij se!

Chceš-li být šťastný jeden rok – ožeň se!

Chceš-li být šťastný celý život – staň se agronome!

*(zveřejněno se souhlasem manželky,
i když s výhradami)*

Michale, děkuji za tvůj čas a za pozornost a péči, kterou půdě věnuješ!

Vážený čtenáři, za redakci zpravodaje vám všem přeji pevnou půdu pod nohama a pohodové léto.

Edita Neumanová

Pozn. Tento rozhovor proběhl korespondenční formou, především z časových důvodů, kdy je Michal buď na poli, nebo v dílně, nebo na agrárních konferencích nebo s dětmi na florbale nebo fotbale....

Všem děkujeme za účast a podporu.
Za pořadatele **Edita Neumanová**

Fotografie: **Jindra Kuliš**

V minulých číslech Vraclavsko-Sedleckého Zpravodaje jste mohli číst úryvky z kroniky sepsané Dr. Františkem Loskotem. V následujícím vydání vám představíme střípky a zajímavosti z Pamětní knihy obce Vraclav, tak jak je sepsali naši předci.

Pamětní kniha začíná slovy: *Tato pamětní kniha obce Vraclav jest pokračováním dopsané pamětní knihy staré (od r. 1806 do r. 1916) a kroniku vede tč. obecní starosta a majitel hospodářství a hostince č. p. 68 ve Vraclavi František Zamaštil. Domníváme se tedy, že první pamětní kniha je buď ve státním archivu, nebo se již nedochovala. Naše ohlédnutí za historií obce začne tedy od roku 1916, třetí válečný rok První světové války.*

Poněvadž v době války vesměs schopní lidé od 18. do 51. roku věku svého konali vojenskou službu, hospodařilo se za citelného nedostatku pracovních sil. Tou dobou doléhaly již zhoubné následky války měrou značnou na jednotlivce, rodiny, smutné zjevy se i v obci našli tím, že mnohé živnosti rolnické menší i rozsáhlejší stávaly se opuštěnými – připomínající nešťastnou dobu tyranie Pobělohorské. Tím ocitly se živnosti u Jílků, u Hyksů, u Kalibánů, u Matoušků v rukou cizích živlů. Na gruntech těchto kde donedávna ještě před vypuknutím války sídlila domácí spokojenost a panoval blahobyt, kde při pracích od časného jitra do soumraku hlaholil zpěv a humor, zelo to nyní prázdnotou, hluboký smutek rozhostil se nyní na nádvořích, ve světnici i na poli a lučinách.

Rekvizice zvonů

Dne 19. září 1916 o 5. hodině odpolední v úterý dostavili se z rozkazu c. k. Vojenského velitelství v Litoměřicích za účelem rekvizice zvonů Karel Franta a Josef Tuman předloživše legitimaci, že oprávněni jsou 2 zrekvírované k válečným účelům zvony odmontovati a odvézti.

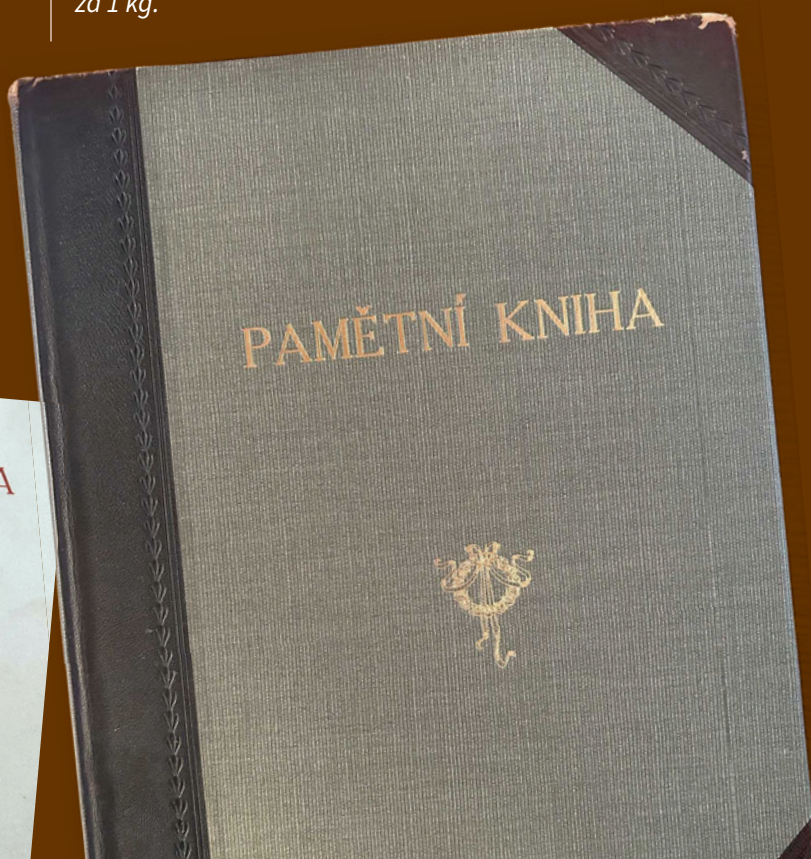
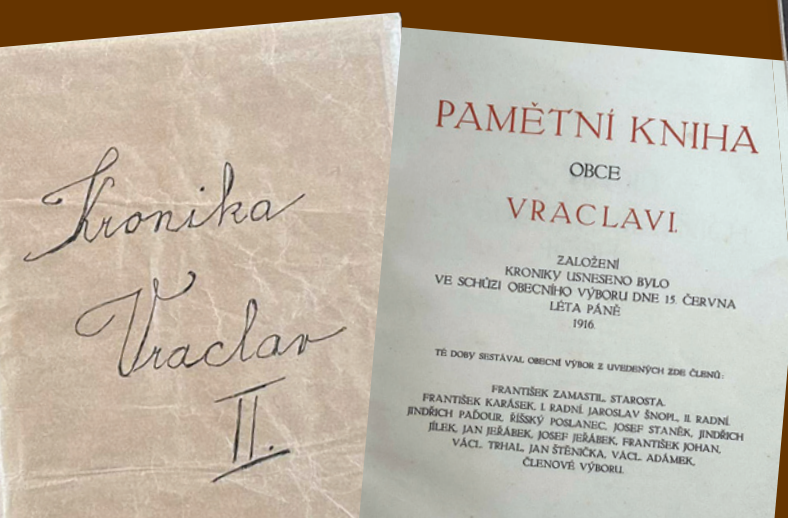
Než-li započalo se sundáváním, zmíněných 2 zvonů, bylo o 5. hodině odpolední zvoněno naposledy ještě na rozloučenou – zvony ze zvonice Vraclavské se rozhlaholily naposled – nastalo tesklivé loučení. Rozloučili se hlasové, kteréž po staletí v dobách trudných i radostných promlouvaly k srdcím osadníků Vraclavských, Sedleckých, Domo-radických, Janovičských, Vínarských, ba promlouvaly i na daleké míle do krajů vzdálených.

Dne 19. září o 5. hod. odpoledne nesl se naposled hlas ten, jemuž naslouchali obyvatelé o velikém pohnutí s pláčem a lítostí vždyť za zvuků těch proběhl mnohým celý život od kolébky až ku hrobu. K zvonům nesla se úcta od pradávna, o zvonech mluvilo se denně v starých selských jizbách, v každém statku. Zvony konaly povinnost svou v dobách normálních klidných, však i když nebezpečí obyvatelstvu neb obci hrozilo, byly zvony často záchranci osvědčenými, vyzváňeno při požáru a jiných katastrofách, k zdolání a zamezení neštěstí. Při narození každého jednotlivce zněly zvony vstříc, svou píseň radostnou, by kontrastem po ukončené pouti pozemské projevíly svými truchlivými akordy účast nad zesnulým.

Práce započala s odmontováním zvonu největšího, týž byl silným lanem u hlavy přivázán, lano kol rámu otočeno, a když byla železa, která zvon držela uvolněna, pouštěn zvon zvolna po lanu dolů. Zvon při dopadnutí na podlahu vydal táhlý zvuk, jakoby se loučil. Práce se spouštěním zvonů trvala od 5 hodin 30 minut odpoledne do 7 hodin večer. Menší zvonek, jímž klekání poledne se zvonilo, mnoho práce nedal a v půl hodině byl dole.

Dne příštího 20. září 1916 byl zvon velký na kusy rozbit as 10 kg těžkou palicí ocelovou – bylo třeba 20 úderů než-li hlas zvonu změny doznal, dalšími as 10 údery, byla trhlina od zdola k hlavě viditelná, zvon pak na menší kusy roztloučen. Po roztloučení byly kusy okenic směrem do ulice dolů ze zvonice házeny. Poté naloženy jsou na vůz a potahem příští den ve 12 hodin poledne odváženy jsou trosky nám drahých zvonů, přičemž zvonem, kterýž ze tří nám na zvonici zůstal na rozloučenou, jeho druhům bylo zvoněno.

Na obecní váze byla váha zvonů zjištěna: malého zvonu – 160 kg, z velkého zvonu – 1 328 kg. Cena stanovená 4 koruny za 1 kg.

Vraclavská farnost v první polovině roku

Na snímku tleskající otec tří nádherných synků, maminka Gabra rovněž tleskající v podřepu, novokřtěnce drží kmotra, druhým kmotrem bratr Michael

Od stále vzácných a neskutečně kouzelných Vánoc jsme se rychle dostali k nejdůležitějším křesťanským svátkům - Velikonocům. Je již tradicí, že se všichni farníci z Vraclavi, Zámrsku, Slatiny a Knířova schází na obřadech v chrámu svatého Vavřince ve Vysokém Mýtě, pochopitelně i za slušné účasti místních věřících.

Důvodem je skutečnost, že velikonoční obřady jsou delší než běžné v průběhu roku a již tak přetížený kněz by vše nestihl. Navíc máme ideální možnost se opět setkat s mnoha známými Vysokomytškými a společně si tak prožít oslavu zmrtvýchvstání našeho pána Ježíše Krista.

Velikonoční obřady začínají na Zelený čtvrtek a pro mnoho nezasvěcených by nejzajímavější částí obřadu jistě bylo mytí nohou dvanácti zástupcům - mužům našim panem farářem. Vše na připomínku poslední večere, kdy před svým ukřižováním Ježíš svým učedníkům umyl jako projev pokory jejich nohy, které jistě byly nejen znavené po dlouhém následování Krista. Velký pátek se nese ve znamení smutku nad smrtí Ježíše, není sloužena mše svatá, a jak známe z vodění Jidáše, nezní v kostele zvony.

Obřady Bílé soboty jsou nejdelsí, začínají řadou čtení ze Starého i Nového zákona, vše je ponořeno do úplné tmy na připomínku umučení našeho Pána, prostor je ozářen pouze malými svíčkami, které každý účastník dostává. Teprve poté se, jako zázrakem, rozsvítí celý prostor, zazní zvony, včetně hlavního, na kostelní věži. Vše na oslavu zmrtvýchvstání Ježíše Krista, který svou smrtí a především znovuzrozením dal celému

lidstvu šanci na pokračování života po naší pozemské smrti. V tom spočívá pravý smysl Velikonoc!

Jsou farnosti, kde oslavu znovuzrození Krista slaví až v neděli na Hod Boží, kdy obřady začínají za hluboké tmy a hluboko v noci, aby tak dali ještě větší důraz na světlý okamžik pro celé lidstvo.

Stále vzácnější jsou pro naše farnosti křty našich dětí jako následovníků křesťanů. V katolické církvi je zvykem křtít již malé děti, což umožňuje přijatý závazek ze strany rodičů a kmotrů za jejich křesťanskou výchovu. A tak jsme jedno krásné květnové nedělní odpoledne mohli v našem chrámu přivítat vzácnou společnost, kdy Gabra Dvořáková se svým mužem upřednostnili před jinými chrámy právě náš vraclavský, aby zde pokřtili svého v pořadí již třetího syna.

Slavnostní obřad proběhl nedělní, květnové odpoledne, kdy se svého krásného úkonu ujal páter a vikář Radek Martinek z nedalekých Holic. Součástí byla i celá mše svatá, chrám byl zaplněn příbuznými i známými, měli jsme i možnost vyslechnout i druhou nedělní promluvu a především nasát radost z tak krásného obřadu přijetí nového dítěte do církve. Kéž bychom mohli podobnou událost prožít častěji. Oběma rodičům přejeme dostatek síly a vytrvalosti při výchově všech svých synů. K tomu jim dopomáhej Bůh i patronka našeho kostela panna Marie!

V jiných chrámech má podobná událost již delší tradici, kdy výstava Nejsvětější svátosti dává věřícím

i ostatním návštěvníkům příležitost prožít velmi intimní chvíle v kostele ozářeném jen svíčkami, jinak ponořeném do tmy a s nasvícenou monstrancí.

Nelehkého úkolu se, jak je jeho zvykem, ujal náš Stanko Herman se svým nadšením pro novou věc. A to jsme ho i trochu zrazovali, při běžné účasti na bohoslužbách jsme žádný zájem veřejnosti neočekávali, navíc jsme se chtěli soustředit na Noc kostelů, která zde po předchozích úspěšných rocích poslední dobu chyběla.

Výsledek však předčil očekávání, všichni kdo přišli, prožili nečekané a jistě jim atmosféra pomohla při hledání ve svém životě, v zamyšlení nad hodnotami dnešního světa i nad sebou samotným.

Jedna z účastnic vše překrásně popsala a já si jí dovoším citovat:

Setkání s Ním

Tento týden byl divoký. Hodně divoký, víc, než obvykle. Tak divoký, že jsem musela některá příjemná setkání zrušit, abych obsáhla to, co „bylo potřeba“ a ustála to. Emocí hodně, spánku málo. Ale povedlo se. Těšila jsem se, že v pátek večer bude nasvícený kostel na Vraclavi – tam už budu mít pro tento týden hotovo.

Adrenalinová cesta potmě oklikou, kterou neznám, kvůli uzavírci silnice a pak hledání parkovacího místa – já to už teď prostě nevzdám, Pane, chci se tam pomodlit Korunku k Tvému milosrdenství... A tam – prostor osvětlený svíčkami a pronikající Boží přítomnost podtrhnutá tichou hudbou – NIC MI NEŘÍKEJ, PROSTĚ TADY JENOM BUĎ, VÍTÁM TĚ. Zahalil mne Pokoj. J.

Už není třeba nic víc dodávat, jen to, že podobnou příležitost k zamyšlení budou mít příště i další a to i ti, kdo běžně do kostela nechodí.

Opravy kostela letos neprobíhají loňským tempem, jak taky jinak. Přesto jsme v uplynulých dnech provedli nutnou věc - demontovali opěrný sloup, podpírající kůr, který se již řadu let pozvolna propadal do země, kdy tlačil na dlažbu, až ji rozdrtil a na druhém konci naopak zvedl. Nikdo z nás nevěděl, na čem dlaždice drží a co vše může trám s bezpečností kůru udělat.

Po demontáži jsme zjistili, že trám je přes své stáří v dobrém stavu, je vyroben z kvalitního dubu a ani permanentní vlhkost na jeho nosnosti nic vážného nezpůsobila.

Dlaždice jsme vyzvedli, prostor pod nimi očistili od hlinopísečného podkladu a nově je podbetonovali. Po vyzrání betonu jsme mohli přistoupit k usazení původního sloupu na nové, snad bytelné lože. Lehko řečeno, ovšem i silný hever, dříve zvedající nákladní Tatra, stačil jen s vypětím své síly a síly dvou chlapů, celou konstrukci jen přizvednout a my museli celý sloup do potřebné polohy doslova nabouchat. Pán stál při nás a tak se již o stabilitu kůru nemusíme na dlouhé roky obávat. Věříme...

Svátek Božího těla patřil dříve k těm největším a nejoblíbenějším církevním svátkům v průběhu roku. Byl spojen s velkou účastí lidu, průvodem po vsi, s čtyřmi oltáři ve vratech usedlostí, vystavěných z břizek, ve vratech pak s visícím náboženským obrazem, orámovaným větvíčkami bříz a omamně vonícím jasmínem. Nejváženější mužové nesli nad knězem baldachýn, asistovali jim mladí chlapci jako ministranti a desítky

děvčat, ustrojených jako družičky, všude trousily ze svých proutěných košíčků lístky květin, především pivoňek, vůně kadidla a opravdová nábožná radost. U každého z oltářů stejné litanie, na mne tehdy nejvíce působily přímlyvy za dobrou úrodu a proti válkám ve světě.

Dnes jsou oslavy daleko skromnější, odehrávají se především v kostele, vyzdobeném několika břízkami a jen jedním oltářem venku u kříže. To však neznamená v žádném případě menší radost z prožití tohoto nádherného svátku. A že jej ozdobily i naše krásné a nastrojené družičky bylo stejně povznášející jako dříve. Dokonce i jediný keř jasmínu u zvonice počkal se svým kvetením až do toho svátku, když většina ostatních jasmínů ve vsi byla již dávno odkvetlá. Výzdobu i atmosféru dobře popisuje přiložený snímek, břízky vydržely i na obnovenou premiéru Noci kostelů a tak je mohli četní návštěvníci také zažít. O tom však až v příštím čísle.

Vážení spoluobčané, za farní společenství přejeme krásné letní dny s přiměřenými teplotami i dostatkem vláhy i načerpání sil v období dovolených.

Za farnost
Láďa Novák

Hasiči Sedlec

Vážení spoluobčané, dovoluji vám seznámit s činností hasičů Sedlec za posledních šest měsíců.

Začátek roku byl na akce jako vždy chudý, ale o to více jsme se věnovali brigádám pro obec. Během několika pracovních víkendů jsme vyřezávali okolí Žabocho a dalších částí obce. Pokud jste Sedlec projížděli, určitě jste si všimli, jak to tam pěkně prokouklo. Tímto bych chtěl poděkovat zejména A. Dolanskému, P. Škopovi a J. Poslušnému, kteří snad žádnou z brigád nevynechali. Poděkování však patří všem, kteří se brigád zúčastnili. Dále jsme pravidelně kropili svah v Dolích a sekali obecní pozemky na Sedleci.

Naší první letošní akcí bylo tradiční pálení čarodějnic, které se opět konalo na našem hřišti. Děti s nadšením

běhaly po hřišti kolem ohniště a opékaly buřty, zatímco dospělí si užívali společné chvíle u piva a vína. Bylo příjemné se po zimě znovu sejít, a proto nás těší, že jste přišli v tak hojném počtu.

Zúčastnili jsme se také jedné výjezdové akce, kdy jsme zasahovali u naší školy, na které silný vítr nebezpečně naklonil kříž. Na místě jsme byli jako první i díky tomu, že se škola nachází doslova pár kroků od naší hasičárny. Dávali jsme tedy pozor, aby nikomu nehrozilo nebezpečí. Poté přijeli i hasiči z Vraclavi, kteří nám pomohli zabezpečit okolí školy.

V sobotu 8. 6. se ve Vysokém Mýtě konal XVIII. ročník Sodomkova Vysokého Mýta, kde byly k vidění desítky historických vozů, a také historická hasičská technika

Stratílek. Právě jeden takový historický kousek máme, takže jsme se akce zúčastnili s naší zrenovovanou stříkačkou. Po celou dobu byla stříkačka pod dohledem několika našich členů, kteří tak společně strávili pěkný den. K dispozici byl i V. Černý, který se aktivně podílel na renovaci stříkačky a zodpovídal dotazy návštěvníků akce.

Na závěr bychom vás chtěli pozvat v pátek 5. 7. do naší hasičárny na grilování prasete. Akce se bude konat od 14 hodin. Případné další informace se dozvíte na našich Facebookových stránkách.

Tomáš Škop

Sbor dobrovolných hasičů Vraclav

Fotografie z hasičského plesu, který se konal 17. 2. 2024 a tréninku malých hasičů.

Rádi bychom popřáli našim spoluobčanům za celý Sbor dobrovolných hasičů krásné léto, plné odpočinku, klidu a nezapomenutelných zážitků.

Za SDH **Michala Mašková**

Kromě našich pravidelných středečních setkání v klubovně vracavské hasičárny jsme se potkávali ještě na několika dalších akcích.

V březnu jsme v restauraci kulturního domu společně oslavili MDŽ a 13. dubna jsme na sále KD uspořádali sousedské posezení s přáteli z Choltic. K tanci a poslechu nám zahrála Choltičanka s panem kapelníkem Čermákem. Slunečné sobotní odpoledne nás zahrálo nejen u srdce, ale i na těle, neboť na sále bylo opravdu teplo. Ačkoliv mělo být toto setkání jakýmsi rozloučením s kapelou, Choltičáci i Vraclaváci doufají, že to snad ještě nebylo naposled.

Moc zajímavá byla přednáška paní Šárky Michalcové „Obiloviny, jak je neznáte“, která se uskutečnila 6. května. Dozvěděli jsme se mnoho informací o obilovinách, kde rostou, jak se dají využít v kuchyni a čím jsou prospěšné našemu zdraví. Do ochutnávek různých obilných směsí jsme se pouštěli nejdříve velmi opatr-

ně, ale když jsme zjistili, že se to dá opravdu jíst, přestali jsme se upejpat. Paní Michalcové moc děkujeme.

Naši poslední akcí byl výlet do kláštera Porta coeli (v překladu Brána nebes) u Tišnova a na zámek Lysice. V Předklášteří nás kostelem provedla skvělá průvodkyně a v Lysicích jsme si kromě prohlídky interiéru zámku mohli také projít krásně rozkvetlou zámeckou zahradu. Výborné občerstvení na nás čekalo v Hrádku Ráječko i v pohostinství U Floriana v Cerekvici nad Loučnou. Domů jsme se vrátili příjemně unaveni a ve stejném počtu, v jakém jsme ráno z Vraclavi a Sedlece odjízďeli, tedy 41 osob. Moc děkujeme Martinu Knilovi za zorganizování celého výletu.

Přejeme Vám všem krásné léto a my důchodci se opět sejdeme ve středu 3. září v hasičárně.

Váš **Klub důchodců**

Tradiční posezení
s Choltičankou

Myslivost a honitba

Chrášťal polní

Myslivost patřila vždy k venkovu a majitelé hospodářských usedlostí měli odpovědnost za stavy zvěře nejen na svých pozemcích a ve svých lesích, ale starali se i o obecní pastviny, obecní lesy a regulovali stavy zvěře v honitbách obcí...

Z písemných poznámek, které si psal můj dědeček Břetislav Roubínek (1902–1990) ze Sedlece, č.p. 15, na přelomu 70. a 80. let minulého století, jsem

Děda

vybral kapitolu o myslivosti. Za pozornost mimo jiné stojí množství, skladba a pestrost zvěře, která se na katastru obcí v době do první poloviny 20. století vyskytovala.

*I myslivost má svoji historii, o níž se chci zmínit, jak to bylo za Rakouska a naší první republiky. Katastr naší obce (**Sedlec – pozn. DD**), měl výměru asi 350 ha a po I. světové válce získala obec ještě tehdejší Thurn – Taxiský les, tzv. Háj, strážně od Domoradic až k Bětníku, (**Pozemková reforma započatá v roce 1919. Dodnes jsou v lese hraniční kameny s vyznačenými iniciály TT – poznámka DD**). Protilehlá stráž připadla k Popovci. Háj měl výměru 35 ha. Mimo to měla obec svůj les v Dolích od č.p. 74, až na hranice vinarského lesa u pole Oty Lohynského. Tento les měl výměru 8-10 ha (protilehlá stráž byla vracavská). Hranice Vinary – Sedlec pak pokračovala poli, resp. mezemi, klikatě směrem k silnici na Vinary k lesu Sobotkových, dolů do rokle a hraničila s Kučerovým lesem a naším lesem (**Roubínkovým – pozn. DD**), později Thurn-Taxiským lesem až k Bětníku. Potom mezi pozemky domoradického statku, strání nahoru směrem k nynější silnici, která se stavěla až roku 1933 (**silnice Sedlec – Domoradice – pozn. DD**). Dále k Brtči, po Brtečské hranici směrem k Vanicím, odtud směrem na Vrcha, kde hraničil katastr s pozemky usedlosti zemědělské samoty Vrcha. Poslední úsek katastru dělila vozová cesta směrem na Sedlec po levé straně. Vpravo byl katastr Vracav. Po této cestě se chodilo pěšky do Vysokého Mýta, dnes už cesta není, byla rozorána spojením družstev Vracav-Sedlec v roce 1964. Katastr končil u „zadnídvorské Louže“.*

Právo honební zadával obecní honební výbor zájemcům buď ofertně, nebo veřejnou dražbou, neb i úředním přidělením. Za mé paměti byl katastr honební rozdělen tehdejšími zájemci na pět dílů. Takto rozdělený revír zůstal do třicátých let (**20. století – pozn.DD**), kdy byl nový pronájem a můj otec (**Jan Roubínek – pozn. DD**) vydražil honitbu ve veřejné dražbě za 2001 Kč ročně. To jsme provozovali myslivost po jedno období šesti let ve své režii až pak po novém pronájmu zůstal můj otec nadále nájemcem, ale utvořil se honební spolek a příbrání byli ostatní střelci, jako členové spolku mysliveckého s vypracovanými stanovami, právy a povinnostmi.

Dřemlík

Pořádaly se společné hony na koroptve a na zajíce a jednotlivci nesměli si chodit střílet samostatně. Zvěř se prodávala a s penězi společně hospodařilo. Vyplácelo se střílné za kus odstřelené zvěře užitkové i škodné. Za zajíce a koroptve 1 Kč za kus, za lišku a toulajícího se psa 10 Kč. O tomto se vedla přesná evidence. Ku konci honební sezony byla výroční schůze a bilance za utrženou zvěř za uplynulý rok.

Chřástal polní

Ještě začátkem tohoto století (**20. století – pozn.DD**) se většinou střílelo černým střelným prachem, který po výstřelu zanechal před střelcem kotouč dýmu, takže střelec ani nepostřehl hned, zda zvěř zasáhl, či ne. Později se začal užívat prach bezdýmný, který byl účinnější a nekouřil. Náboje jsme si vyráběli sami doma. Koupilo se 100 kusů dutinek (prázdné patrony), zátky, prach

a různé druhy (velikosti) broků. Ty byly očíslované č. 4, 6, 8 na zajíce až 10, 12. Zbraně jsem měl nejdříve jednohlavňovou ráže 28, dvouhlavňovou ráže 20, hamerlesku a 3 hlavňovou opakovačku.

Zvěře bylo dost, někdy až tolik, že se těžko prodávala. Po založení JZD zvěře ubývalo, zvláště po zcelení do velkých celků. Tak např., když jsme měli (**Roubínkovi – pozn. DD**) jen část honitby, jak bylo uvedeno, což bylo asi 60 ha, jsme stříleli 50 až 60 zajíců na poli a v Háji se střílelo až 80 zajíců. Dnes se střílí v Háji sotva deset kusů. Koroptvi se v celé katastru střílelo 500-700 kusů. Dnes jsem jich viděl u nás tak dva houfy po osmi kusech. To je důsledek těžké mechanizace, užívání umělých hnojiv a jedovatých postřiků na plevel. (**Dědeček psal tyto poznámky na přelomu 70. a 80. let 20. století – pozn. DD**).

V lese bývávalo hojně zpěvného ptactva, často jsme také chodili v zimě stopovat škodnou s jezevčíky. Po zdařilém úlovku se pak slavilo na zdraví všech, hlavně na šťastného střelce. Za okupace a po okupaci (**německá okupace 1939–1945 – pozn. DD**), než se můj otec odstěhoval do Vysokého Mýta, koupil 10 bažantích slepic a kohouta, které jsme na večer, když byla tma pustili v Háji do volné přírody. A od té doby se množili. Také srnčí zvěř tu nebyla, až po okupaci.

Z tažných ptáků se tu objevili kulík severní, sluka obecná, brkoslav severní, tetřevka, dudek, drozd kvíčala. Také veverka bylo hodně. Škodná zvěř tu bývala hranostaj, tchoř, jezevec, kuna i ondatra (v Bětníku). Z dravců pak ostrůž, poštolka, sokol, dřemlík, pochop, puštík, sova pálená, sýček. Dále chřástal, divoké kačeny, ořešník, vrána šedivka, holub divoký, strakapoud, žluva, chocholouš.

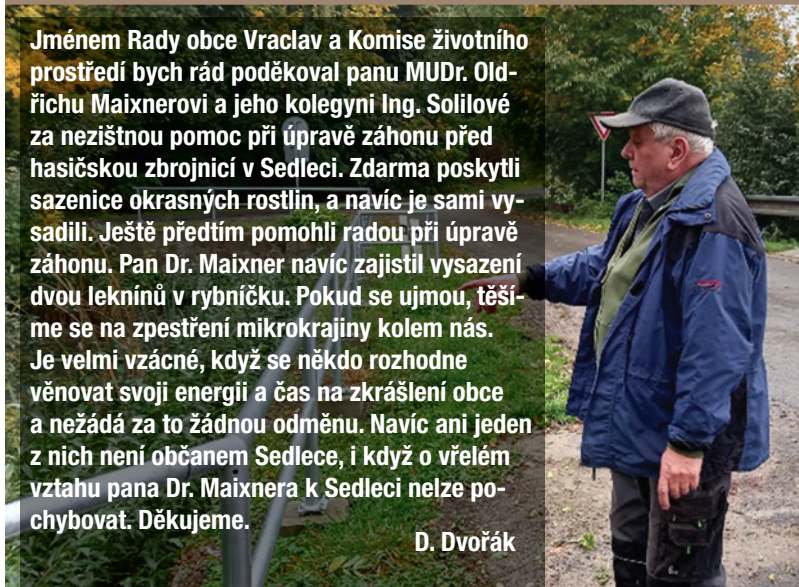
Z písemných poznámek rolníka Břetislava Roubínka ze Sedlece č.p. 15, zpracoval jeho vnuk

Daniel Dvořák

Poděkování

Jménem Rady obce Vraclav a Komise životního prostředí bych rád poděkoval panu MUDr. Oldřichu Maixnerovi a jeho kolegyni Ing. Solilové za nezištnou pomoc při úpravě záhonu před hasičskou zbrojnicí v Sedleci. Zdarma poskytli sazenice okrasných rostlin, a navíc je sami vysadili. Ještě předtím pomohli radou při úpravě záhonu. Pan Dr. Maixner navíc zajistil vysazení dvou leknínů v rybníčku. Pokud se ujmou, těšíme se na zpestření mikrokrasiny kolem nás. Je velmi vzácné, když se někdo rozhodne věnovat svoji energii a čas na zkrášlení obce a nežádá za to žádnou odměnu. Navíc ani jeden z nich není občanem Sedlece, i když o vřelém vztahu pana Dr. Maixnera k Sedleci nelze pochybovat. Děkujeme.

D. Dvořák

Oddíl stolního tenisu TTC Sedlec v sezóně 2023/2024

Díky pokračující podpoře obce může náš oddíl pokračovat ve sportovní činnosti. Ta letos znamenala vylepšení loňského 8. místa mužstva A, ještě o dva stupně výš - na místo 6. První polovinu tabulky jsme letos atakovali hlavně díky výpomoci našeho kmenového hráče Jirky Táborského, který se po dlouhých letech hraní ligy a divize, na skok vrátil do oddílu, jenž ho vychoval. Spolupráce bude trvat ještě půl roku, a tak je o mužstvo A s přehledem postaráno i na příští sezonu. Těsně před uzávěrkou přišla ještě další dobrá zpráva o dalším návratu našeho odchovance Břetislava Štiebera. To je další velmi kvalitní hráč, s divizní až ligovou kvalitou a občas nám v kraji vypomůže, jinak je to výborný a placený trenér mládeže, který o víkendech cestuje s dětmi po republice. Nadále zůstáváme jako jedni z pouhých pěti vesnických oddílů stolního tenisu v Pardubických krajských soutěžích (s námi ještě Sudslava, Borová, Trojovice a Řetová).

Mužstvo B bohužel letos nezopakovalo dobrý závěr z loňska, kdy vybojovalo těsnou záchranu a po dlouhých 12 letech sestoupilo jedno z našich mužstev z nejvyššího okresu do okresu II. To přesto, že mělo o 23 zápasů lepší skóre než Mostek, který se zachránil. Bohužel velké množství těsných proher nás stálo mnoho bodů. Plných 9 utkání z 22 skončilo těsně 8-10 nebo 7-10. Po loňském štěstíčku, letos velký kopec smůly. I dvojka je ovšem dost kvalitní soutěž a pro naše hráče kvalitou asi tak akorát.

Mužstvo C po rozpačitém úvodu, kde se příliš nedařilo najít správnou sestavu, nakonec předvedlo drtivý

finiš v podobě 9 výher z 10 posledních zápasů, což ho vyneslo na konečné třetí místo. Za zmínku stojí hlavně nestárnoucí Pavel Jandourek, který má úspěšnost 60 %, vysloveně si občas vychutnává o dvě pokolení mladší protihráče a to vše v 84 letech! Klobouk dolů. Co se týče individuálních výkonů, musíme určitě vyzdvihnout 1. místo Jirky Táborského ml. ve velikonočním turnaji v Holicích.

Oddílový vánoční turnaj opět proběhl na konci roku tentokrát za účasti 11 hráčů.

Pořadí

1. Novotný Jiří	2. Hýbl Josef
3. Vopařil Rudolf	4. Nežádal Karel
5. Jandourek Pavel	6. Novák Michal
7. Janků Jaroslav	8. Hrubeš Ladislav
9. Dolanský Stanislav	10. Dolanský Aleš
11. Volena Rudolf	

Na závěr nezbyvá než poděkovat za hladký chod oddílu jeho šedé eminenci panu Táborskému. Za každotýdenní přísun informací a chod stránek oddílu ttc.webnode.cz Pavlu Pohlovi (kde také zájemci najdou veškeré informace o oddílu nebo třeba konečné tabulky všech našich soutěží). Všem hráčům za bojovnost a snahu a v neposlední řadě obci za velkou podporu.

Děkuji všem za oddíl TTC Sedlec
Schejbal P.

Existoval na Marsu život?

Mnozí si pamatujeme na 20. červenec 1969, kdy lidé poprvé přistáli na Měsíci. Dnes už se vážně uvažuje také o průzkumu čtvrté planety Sluneční soustavy – Marsu, včetně vyslání člověka na jeho povrch. Hlavním posláním misí bude pátrání, zda někdy v minulosti byl na Marsu život alespoň v mikrobiální podobě. Má se za to, že kromě ostatních chemických prvků je nejdůležitějším předpokladem vzniku života přítomnost vody. Mars je malý „bratranec“ Země, přesněji 2krát menší. Rotace Marsu je jen mírně pomalejší než rotace Země. Den na Marsu trvá 24 hodin a 37 minut. Teploty zde klesají až na -140°C . Jeho řídkou atmosféru tvoří z 95 % oxid uhličitý. Kosmické záření dopadající na povrch je více než 30 000 krát silnější než na Zemi. Sondy vyslané na Mars potvrzují, že jde o poušť bez života. Odpradávná lidi tato rudá planeta na obloze fascinovala. Červená barva povrchu Marsu pochází z vysokého obsahu železné rudy. Před miliardami let, kdy vznikala Sluneční soustava, došlo na Marsu, stejně jako na Zemi, k obrovské srážce s jinou 3krát menší zárodečnou planetou. Z trosek po této srážce vznikly měsíce Marsu Phobos a Deimos. Větší Phobos má střední poloměr 11 km, Deimos 6 km.

V roce 1948 objevil Gerard Kuiper led na polárních čepičkách Marsu. Snímky pořízené sondou Mariner 9 pak poskytly první přímý důkaz o vodě v podobě dávno vyhloubených říčních koryt. Tehdy, když Mars vznikal, byl teplejší, pokrytý sopkami a hlavně byl pokrytý kapalnou vodou. Voda na rudé planetě proudila 2 až 3,5 miliardy let. Na Marsu musela být velká jezera a dokonce i oceán. Časem se však tato planeta, která

je menší a vzdálenější od Slunce než Země, ochladila. Její kovové jádro ztuhlo a přestalo vytvářet silné magnetické pole, které chránilo atmosféru Marsu a vodu na jeho povrchu před škodlivým zářením Slunce (tak jako zemskou atmosféru nyní chrání zemské magnetické pole). Tím se zhroutil magnetický štít Marsu, sluneční vítr zředoval a vysušil jeho atmosféru, atmosférický tlak prudce klesal a voda se vypařila do vesmíru. Dnes je na povrchu Marsu atmosférický tlak asi jedna setina pozemského. Tehdejší marsovská modrá planeta se změnila v rudý vyprahlý svět, který vidíme dnes. Pokud tam byla voda v kapalně formě a pokud je na pólech stále voda v ledové formě, byl na planetě někdy život? „Myslím, že jsme velmi blízko objevu důkazů o mimozemském životě, ale nemyslím si, že je na to svět připraven.“ To jsou slova Jima Greena, ředitele NASA pro planetární vědu, který věří, že příští mise na Mars nejspíš přinesou na Zemi důkazy o mimozemském životě.

Seznam misí na Mars je dlouhý, především NASA a JPL <https://www.jpl.nasa.gov/> s vozítkem Perseverance, které je určeno pro hledání života. Je vybaveno celou řadou senzorů, 23 kamerami, dvěma ušima, které naslouchají větrům, analytickými lasery a také malým vrtulníčkem Ingenuity, který při své hmotnosti 2 kg a rozpětím křídel 1,2 m je prvním létajícím strojem, který létá na jiné planetě než na Zemi. Vozítko je vybaveno kloubovým ramenem a vrtákem, který mu umožňuje vrtat do hornin a identifikovat tak formy života ukryté v půdě Marsu.

Vozítko Perseverance shromažďuje a uchovává vzorky z povrchu Marsu. Budoucí mise je pak dopraví na

Zemi, kde se vzorky budou testovat, zda se v nich nachází důkaz o životě na Marsu.

Startovací okna k Marsu roku 2033 a roku 2048 plánují využít také Čína a Evropa.

Pro zajímavost: 27. září 2021 přes Perseverance přeletěl vzdušný vír, známý jako rarášek (angl. dust devil). Součástí výbavy vozítka je kromě jiného též mikrofón. Získali jsme tak první zvukovou nahrávku raráška z jiné planety, z níž mj. plyne, že v nárazech dosahuje

rychlost větru ve víru hodnoty 8 m/s. Zvukový záznam přeletu raráška si můžete sami poslechnout na adrese <https://science.nasa.gov/resource/nasas-perseverance-records-a-martian-dust-devil/>

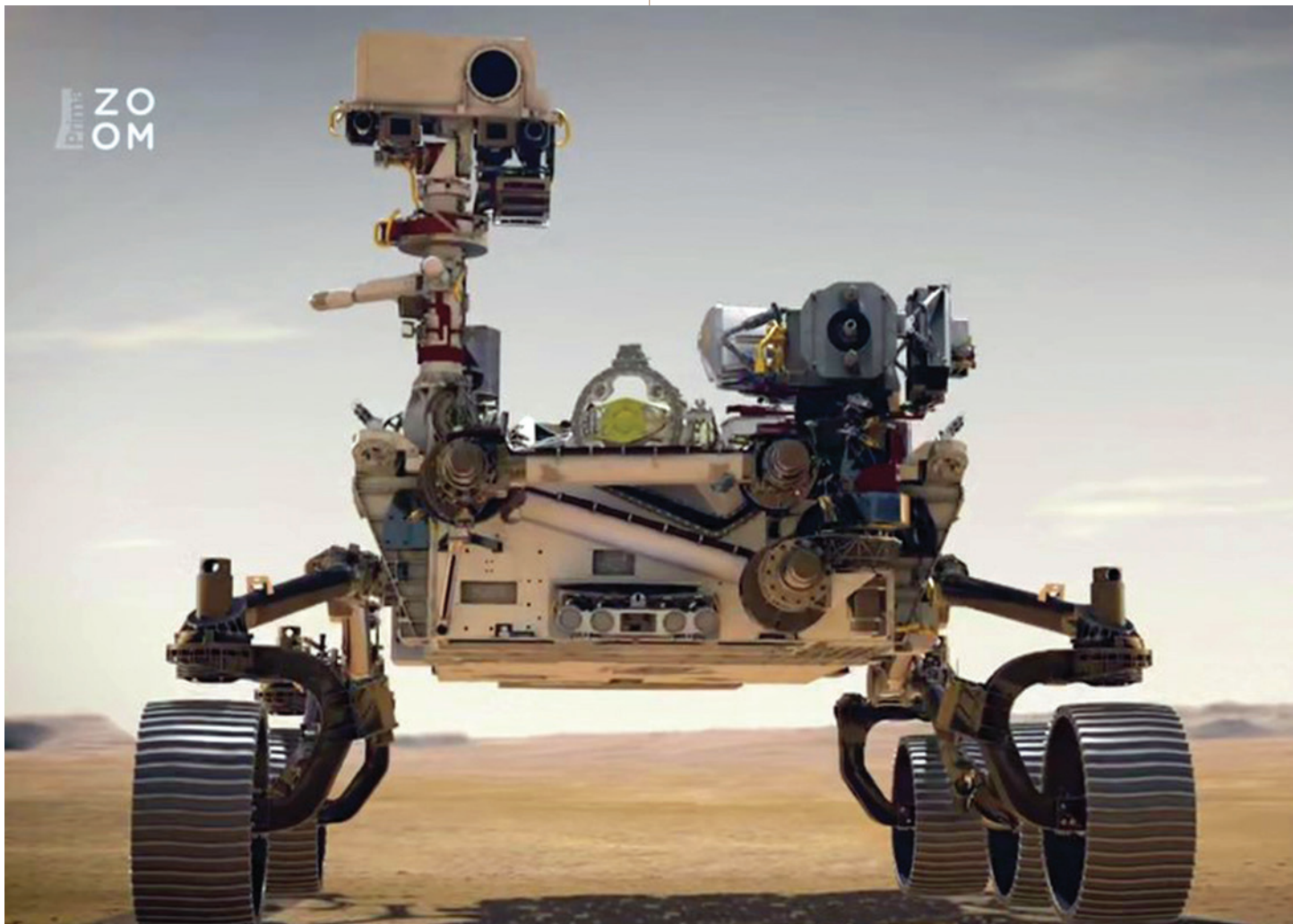
Zvuk
Raráška

NASA plánuje vyslat kosmonauty na Mars roku 2033, kdy je vhodné startovací okno. Soukromé společnosti plánují výpravu ještě dříve. Dlouhodobým přáním je, aby se sen o životě na Marsu stal skutečností. Už dnes se staví např. v jižním Texasu kosmické lodě pro dopravu lidí na Mars. Začíná to být reálné. Koho by tato myšlenka neinspirovala? Je to přirozená touha člověka objevovat a dostat se dál. Svět se v minulém století inspiroval přistáním na Měsíci. A dnes je svět inspirován možností přistání lidí na Marsu.

Jaroslav Kubík

Zdroje:

- Astropis č. 137 str. 11,
- televize Prima ZOOM,
- obrázky: z televize Prima ZOOM.

Mimo běžných hodin astronomického kroužku, který se pravidelně schází každý čtvrtek v čase od 17.00 do 18.30, jsme prožili jaro bohaté na nejrůznější astronomické akce.

V pátek 15. února jsme se s naší astronomickou výpravou vydali vlakem do Brna, kde jsme navštívili Hvězdárnu a planetárium na Kraví hoře, kde pro nás byl připraven naučný program v planetáriu a prohlídka interiéru hvězdárny a jejíh dalekohledů.

V březnu bylo pro veřejnost připraveno noční pozorování oblohy dalekohledy, které však z důvodu nepříznivého počasí neproběhlo. Naštěstí se nám o program postaral doktor Jiří Grygar, který přijal neformální pozvání Astronomického klubu a díky kterému jsme strávili pěkný večer u probírání novinek a událostí ze světa astronomie.

Koncem března byla pro veřejnost ve spolupráci s Obecním úřadem ve Vraclavi zorganizována výprava do Hvězdárny a planetária v Hradci Králové, ke které se k naší radosti připojilo mnoho místních i přespolečných občanů. Naše výprava dosáhla počtu šedesáti osob.

Prohlédli jsme si budovu původní hvězdárny a kopuli s dalekohledem. V planetáriu pro nás byl připraven naučný program o hvězdách, souhvězdích a planetách Sluneční soustavy, který byl zakončen promítáním naučného pořadu: „Přírodní výběr“ o dlouhodobém vývoji a přizpůsobování organismů proměnlivým podmínkám prostředí Země.

Poslední dubnový víkend patřil astronomickému soustředění v Úpici.

V pátek si náš astronomický kroužek dopřál hradní ubytování v romantickém lesním hrádku Vízmburk, kde jsme přespali do druhého dne. Po tomto neuvěřitelném zážitku jsme se pěšky přesunuli po turistickém značení do městečka Úpice, kde se nachází Hvězdárna.

Ta se dlouhodobě zabývá pozorováním Slunce v mnoha optických i radiových oborech, včetně pozorování úplných zatmění Slunce.

Protože jsme měli štěstí na slunečné počasí, byli jsme seznámeni, jak funguje sluneční pec.

V noci jsme ze zdejší terasy pozorovali hvězdné nebe a děti se učily orientovat na noční obloze podle souhvězdí a jasných hvězd.

Náš astronomický školní rok ještě zdaleka nekončí: **V pátek 7. června proběhlo noční pozorování oblohy na hradisku, kde také přespíme a zakončíme tak naše celoroční astronomické snažení.**

Ve čtvrtek 20. června budeme v Pardubicích na Pernštýnském náměstí hrdě prezentovat činnost Astronomického klubu při příležitosti akce: „Zrcadlo umění“, kde také letos budou představovat svou činnost astronomické kroužky Východočeského kraje.

Letní akcí, kterou si ještě chceme začátkem srpna dopřát, bude astronomický tábor ve stanovém areálu u rybníka Medlov.

Tento rok byl opravdu bohatý a pestrý. Velké díky patří všem dětem z astronomického kroužku, které se aktivně účastnily všech zmiňovaných akcí, a které svědomitě docházely do hodin astronomického kroužku. Za astronomický klub přeji jim i všem čtenářům Zpravodaje krásné léto, odpočínutí a radost z objevování (nejen) vesmírných krás.

Kristýna Maturová

Oznámení - Péče o duševní zdraví

Když do života vstoupí duševní onemocnění, kontaktujte tým Péče o duševní zdraví.

Když do života vstoupí duševní onemocnění, dá se to zvládnout. Je důležité si říci o pomoc. Vyhledat odbornou pomoc není ostuda, naopak, je to odvaha změnit svůj život.

Jsme organizace Péče o duševní zdraví. V Ústí nad Orlicí působíme od roku 2010 a od letošního září budeme poskytovat služby centra duševního zdraví.

Náš tým tvoří sociální pracovníci a peer konzultanti, do září tým doplní zdravotníci. Všichni jezdí za klienty domů nebo na jiné domluvené místo. Díky tomu klienty podporujeme rychle, efektivně a můžeme včas reagovat na jejich potřeby, a tak například předcházet někdy zbytečným hospitalizacím.

Nejčastěji podporujeme klienty při

- zvládání projevů duševní nemoci v běžném životě,
- jednání na úřadech,
- finančním hospodaření,
- nácviu péče o vlastní osobu i domácnost,
- řešení krizových situací, jako je ztráta zaměstnání či bydlení aj.,
- aktivním trávení volného času a získávání společenských kontaktů. Pokud potřebujete pomoc, napište na pdz-uo@pdz.cz nebo zavolejte na +420 465 381 521.

Přijít můžete i osobně v kontaktní den: **PONDĚLÍ 9.00 – 13.00 hodin.** Naše služby jsou bezplatné a jsou určeny pro obyvatele okresu Ústí nad Orlicí starší 16 let, kterým do života vstoupilo vážné duševní onemocnění, jako je schizofrenie, bipolární poruchy aj. Podporujeme také rodiny klientů. Více informací na www.pdz.cz. **POZOR: od března sídlíme na nové adrese: Na Ostrově 1165, 562 01 Ústí nad Orlicí.**

ZMĚNA KOMPETENCÍ ČIŽP V ZÁKONĚ O OCHRANĚ PŘÍRODY A KRAJINY

ČESKÁ INSPEKCE
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

V souvislosti se změnou zákona o ochraně přírody a krajiny již **České inspekci životního prostředí (ČIŽP) nebudou příslušet žádné kontrolní kompetence ve vztahu k fyzickým osobám nepodnikajícím**. Tuto kompetenci budou mít nadále pouze obecní úřady obcí s rozšířenou působností, krajské úřady a ostatní orgány ochrany přírody (dle lokality viz tabulka níže). **Datum účinnosti této změny je 1. 1. 2024.**

Každý se nadále může na ČIŽP obracet ve všech situacích, kdy existuje podezření na poškozování přírody a krajiny. Avšak podněty, u kterých bude zřejmé, že odpovědnou osobou je fyzická osoba nepodnikající, ČIŽP bez dalšího postoupí příslušnému orgánu. **Pro rychlejší zásah proto v takových případech doporučujeme po 1. 1. 2024 kontaktovat příslušný orgán ochrany přírody napřímo.**

Mezi nejčastější přestupky páchané fyzickými osobami nepodnikajícími patří:

- kácení či poškozování dřevin rostoucích mimo les,
- zásahy do přirozeného vývoje či biotopů zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů,
- odstraňování či ničení hnízd,
- škodlivé zásahy do významných krajinných prvků (lesů, rašelinišť, vodních toků, rybníků, jezer): umisťování staveb, pozemkové úpravy, změny kultur pozemků, odvodňování pozemků, úpravy vodních toků a nádrží.

Kompetence orgánů ochrany přírody	Mimo zvláště chráněná území* a jejich ochranné pásmo	V přírodních rezervacích, přírodních památkách a jejich ochranném pásmu	V národních parcích, chráněných krajinných oblastech, národních přírodních rezervacích, národních přírodních památkách a jejich ochranném pásmu	Na území vojenských újezdů
Kontrola dodržování právních předpisů fyzickou osobou nepodnikající	OÚ ORP, KÚ	KÚ	AOPK, SNP	újezdní úřady
Kontrola dodržování právních předpisů právnickou osobou a fyzickou osobou podnikající	ČIŽP, OÚ ORP, KÚ	ČIŽP, KÚ	ČIŽP, AOPK, SNP	ČIŽP, újezdní úřady

*Mezi zvláště chráněná území patří: národní parky, chráněné krajinné oblasti, národní přírodní rezervace, přírodní rezervace, národní přírodní památky a přírodní památky;

Použité zkratky: OÚ ORP – obecní úřad obce s rozšířenou působností; KÚ – krajský úřad; AOPK – Agentura ochrany přírody a krajiny; SNP – správy národních parků.

Podnět ČIŽP lze podat písemně, ústně do protokolu, telefonicky, prostřednictvím datové schránky, elektronicky na e-mailovou adresu podatelny nebo prostřednictvím on-line formuláře na webových stránkách ČIŽP.

Ředitelství ČIŽP, Na Břehu 267, 190 00 Praha 9
tel.: 222 860 111 | e-mail: podatelna@cizp.cz
www.cizp.gov.cz

Zelená linka ČIŽP
800 011 011
po-pá 8:00-16:00

Otvírací a provozní doby

OBECNÍ ÚŘAD

platby, kopírování, ověřování

po	8.00-11.00	12.00-17.00
st	8.00-11.00	12.00-17.00

účetní - po domluvě

út	8.00-11.00
----	------------

SBĚRNÝ DVŮR VYS. MÝTO

letní čas zimní čas

ul. Průmyslová, Vysoké Mýto

po	8.00-12.00	8.00-12.00
út	8.00-12.00	8.00-12.00
	14.00-18.00	13.00-17.00
st	8.00-12.00	8.00-12.00
	14.00-18.00	13.00-17.00
pá	8.00-12.00	8.00-12.00
	14.00-18.00	13.00-17.00
so	8.00-12.00	8.00-12.00

ul. Kpt. Poplera, Vysoké Mýto

po	14.00-18.00	13.00-17.00
čt	8.00-12.00	8.00-12.00
	14.00-18.00	13.00-17.00

POŠTA

po		13.00-15.30
út	8.30-11.00	
st		13.00-15.30
čt	8.30-11.00	
pá		13.00-15.30

KONZUM

po	7.30-17.00
út	7.30-17.00
st	7.30-17.00
čt	7.30-17.00
pá	7.30-17.00
so	7.00-10.00

KNIHOVNA

	Vraclav
st	15.30-18.30
	Sedlec
út	17.00-18.00

facebookové stránky obce:

www.facebook.com/obecvraclav

Užitečné kontakty

OBECNÍ ÚŘAD

Vraclav 66, 565 42 Vraclav
telefon **465 482 127**
podatelna@obecvraclav.cz
datová schránka (DS): jcma9rm

Ing. Pavel Osinek (starosta)
starosta@obecvraclav.cz

Hedvika Zerzánová
(asistentka starosty)
h.zerzanova@obecvraclav.cz

Mgr. Lada Boštíková (pokladní)
l.bostikova@obecvraclav.cz

Ing. Marcela Zemanová (účetní)
m.zemanova@obecvraclav.cz

Zuzana Fikejzl Velčovská
(životní prostředí)
zivotni.prostredi@obecvraclav.cz

Kulturní komise
kulturni.komise@obecvraclav.cz

Knihovna
knihovna@obecvraclav.cz

POŠTA

Vraclav 66, 565 42 Vraclav
telefon **954 256 542**

KONZUM

telefon **465 482 112**

ZŠ a MŠ

Vraclav 52, 565 42 Vraclav
skola@zsvraclav.cz
ředitelna **465 482 115**
školní družina **468 003 228**
mateřská škola **465 482 131**
jidelna **468 003 229**

SBĚRNÝ DVŮR VYS. MÝTO

telefon **727 949 271** (Průmyslová)

